

Spodaj navedeni pojmi so ti že znani. S pomočjo besedila in nalog na listu jih ponovi – vključeni bodo v ocenjevanje. Lista ni treba tiskati, naloge rešuj na list (shrani ga v mapo).

Dramatika – ponovitev pojmov

1. DRAMSKO BESEDILO je besedilo s posebno ZGRADBO. Na začetku je SEZNAM OSEB, pogosto tudi KRAJ in ČAS DOGAJANJA. Uvodne oznake podajajo osnovne informacije o dramskih osebah.
2. STRANSKO BESEDILO ali DIDASKALIJE so opisne opazke za igro, npr. navedba oseb, kraja, časa, opisa prizorišča, sprememb na odru, kretenj nastopajočih ...
3. GLAVNO BESEDILO je besedilo, ki ga govorijo igralci. Osnovne prvine dramskega besedila so GOVOR, DVOGOVOR (DIALOG), POGOVI. Posamezna zaključena enota dramskega dialoga se imenuje REPLIKA.
4. DRAMSKO DOGAJANJE je SPLET DOGODKOV, PREOBRATOV, KONFLIKTOV, ZAPLETOV. Gledalec ima ob gledanju uprizoritve občutek, da se vse dogaja tisti trenutek, ko gleda. Značilna dramska zgradba ali DRAMSKI TRIKOTNIK vsebuje naslednje elemente: ZASNOVA, ZAPLET, VRH, RAZPLET, RAZSNOVA. Dogajanje je razdeljeno na DEJANJA (AKTE), PRIZORE, SLIKE.
5. REŽISER včasih črta dele besedila, dodaja glasbo, zvoke, si zamisli zanimivo osvetlitev. Vse to naredi, da bi bila predstava zanimiva, kakovostna.
6. Sceno (odrsko ozadje) oblikuje SCENARIST.
7. KOSTUME (oblačila igralcev) oblikuje KOSTUMOGRAF.

Preberi kateri koli **dramski odlomek** iz **berila**, npr. 7. razred Žarko Petan: Pet pepelk , 8. razred Moj ata, socialistični kulak) in **reši naloge**.

1. Obnovi prebrani odlomek (napiši strnjeno obnovo).
2. Izpiši nastopajoče glavne in stranske osebe.
3. Kaj izveš o nastopajočih osebah?

OSEBA		
ZNAČILNOSTI, NPR. IZGLED		
GOVOR		
drugo		

4. Kako osebe govorijo? Kako bi to lahko čim bolj nazorno prikazali?
5. Izpiši primer DIDASKALIJ.
6. V odlomek vnesi še 2 primera svojih didaskalij – zapiši jih tukaj in dopiši, na katero mesto bi jih vstavil.
7. Izpiši primer GLAVNEGA BESEDILA.
8. Kje v besedilu po tvojem mnenju napetost narašča?
9. Ima odlomek tipično dramsko zgradbo – DRAMSKI TRIKOTNIK? Skiciraj ga.
10. Odlomek nadaljuj po svoje. Poskrbi za zaplet, da bo igra zanimiva.
11. Bi se morali nastopajoče osebe med nastopom gibati? Kako?
12. Pomemben je tudi način, na katerega nastopajoče osebe govorijo. Igralci se lahko poigrajo s HITROSTJO GOVORA, JAKOSTJO GLASU (nekateri besede izgovorimo glasneje ali bolj poudarjeno kot druge) IN REGISTRUM (govorimo lahko z višjim ali nižjim glasom kot običajno). Zanimiv učinek prinašajo tudi PREMORI.

V odlomku poišči dele besedila, pri katerih bi večjo prepričljivost dosegli, če bi govorili hitreje ali počasneje, glasneje ali tišje ...

Poišči mesta, kjer so premori smiselni, učinkoviti (v gledalcu vzbudijo pričakovanje).
13. Besedilu v odlomku bi lahko dodali tudi GLASBO. Imaš idejo, na katerem mestu in katero/kakšno glasbo? Kaj bi s tem dosegli pri gledalcih?
14. Skiciraj SCENO.
15. Skiciraj (ali opiši) KOSTUME.
16. Na kaj je treba pomisliti pri uprizoritvi dramskega besedila v obliki GLEDALIŠKEGA NASTOPA, RADIJSKE IGRE, LUTKOVNE PREDSTAVE ... (Navedi za vse.)